

**A Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség Intéző Bizottságának ülése – 1951.
október 26.**

A színészek, köztük Gábor Miklós Nemzetiből a Madáchba történő áthelyezésének folyamatát követhetjük a dokumentumban. A Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség Intéző Bizottsága alig pár hónappal a kezdeti tisztségviselői csapat működése után tagrevíziót tart. A Szövetség működési rendje egy párt működését modellezi.

Jelen voltak: Ladányi Ferenc, Szilágyi Bea, Gábor Miklós, Kovács András, Apáthi Imre, Gyárfás Miklós.

Határozat:

Az Intéző Bizottság megbízza Major Tamás, Máriássy Félix, Gábor Miklós, Horvai István elvtársakat, hogy készítsék el a Konferencia értékelését. A bizottság X. 30-ig átadja Ladányi elvtársnak. Ladányi elvtárs az elkészített anyagot XI.6-ig egy referátumba feldolgozva átadja. XI.8-án a Szövetség vezetőségi ülése összeül, melynek első napirendi pontja a Konferencia értékelésének megvitatása. Nov. 15-én az első nagy szövetségi vita az új Városházán.

Az Intéző Bizottság felszólítja a Szövetséget, hogy XI.11-ig a tagrevíziót ejtse meg.

- Az Intéző Bizottság azt a határozatot hozta, hogy a lap XI.8-án jelenjen meg és gondoskodás történjen arról, hogy legalább a vezető színészekhez eljusson.

- Az Intéző Bizottság elfogadta azt a javaslatot, hogy az agitáció a XI. 11-i vitára X. 27-én elinduljon. Módszere a pártszervezeteken, az Ü.B.-ken,²⁷⁷ igazgatókon keresztül megindítani az agitációt. Színházak, rádió, filmgyár területenként értékeli a Konferenciát.²⁷⁸

- Az Intéző Bizottság határozatba hozta, hogy a vezetőségi ülésre a szakosztály vezetők 2 hónapos részletes munkatervet dolgozzanak ki a tagozat vezetők bevonásával és vázlatos tervet az egész esztendőre. Határidő: XII.1. amikor is az Intéző Bizottság összeül és döntő napirendi pontként ezt tárgyalja meg.²⁷⁹

- Színesz-rendező szakosztály vezetője:	Apáthi Imre
Filmtagozat vezetője:	Keleti Márton
Játékfilm részleg vezetője:	Keleti Márton
Dokumentumfilm részleg vezetője:	Timár István
Szinkron részleg vezetője:	Dienes Ferenc
Színháztagozat vezetője:	Benkő Gyula
Színeszrészleg vezetője:	~~Benkő Gyula~~ Bánki Zsuzsa
Rendező részleg vezetője:	Vámos László
Zenei tagozat vezetője:	Oláh Gusztáv
Operarészleg vezetője:	~~Oláh Gusztáv~~ Abonyi Tivadar
Operettrészleg vezetője:	Gáspár Margit
Revürészleg vezetője:	Rácz György
Tánc tagozat vezetője:	Harangozó Gyula
Ballett részleg vezetője:	Harangozó Gyula
Színpadai néptánc részleg vezetője:	Roboz Ágnes
Rádió tagozat vezetője:	Képegy József

²⁷⁷ Üzemi Bizottság

²⁷⁸ Emellett a pont mellett Kézzel írva: ?

²⁷⁹ Emellett a pont mellett Kézzel írva: ?

<i>Dramaturg szakosztály</i> vezetője:	Kovács András
Színházi tagozat vezetője:	Kolozsvári András
Film tagozat vezetője:	Bacsó Péter
Dokumentumfilm tagozat vezetője:	Barnabás Edit
Rádió tagozat vezetője:	Dr. Cserés Miklós
<i>Szcenikai szakosztály</i> vezetője:	Fülöp Zoltán
Díszlettervező tagozat vezetője:	Fülöp Zoltán
Jelmeztervező tagozat vezetője:	Nagyajtai Teréz

Az Intéző Bizottság határozatot hoz, hogy a folyóirattal kapcsolatos visszasságok tisztázására *küldöttség fogja felkeresni Jánosi elvtársat*. A küldöttség tagjai: Gyárfás Miklós, Apáti Imre, Ladányi Ferenc, Keleti Márton és Gábor Miklós. Sürgősen időpontot kell kérni, hogy a küldöttség mikor keresheti fel Jánosi elvtársat.²⁸⁰

Foglalkozott az Intéző Bizottság azokkal a körülményekkel, amelyek a Szövetség vezetőit ismételen abba a visszas helyzetbe hozták, hogy jóváhagyott költségvetési keret és fedezet nélkül kellett gazdálkodniuk és amely körülmények a feladatok jó teljesítésében őket hátráltatták. – Határozatot hozott az Intéző Bizottság, hogy a Szövetség közölje mindezeket a körülményeket a felettes szervekkel abból a célból, hogy hasonló helyzetek a jövőben elő ne fordulhassanak.

Határozatot hozott az Intéző Bizottság, hogy a színházakban és filmgyárakban a hirdetőtábla mellett, megfelelő helyen szövetségi tájékoztatót helyez el, amelynek révén a dolgozók részletes tájékoztatást kapjanak a folyamatban lévő szövetségi munkáról. A tájékoztató (híradó) szerkesztésére Sebestyén György kap megbízást.

Határozatot hoz az Intéző Bizottság arra vonatkozólag, hogy a Szövetség vezetősége, illetve Intéző Bizottsága a következő időpontokban fog ülést tartani:

Összvezetőségi ülés	november 8-án.
Intéző Bizottság ülése	november 11. utáni napokban,
” ” ”	december 8-án.

Elhatározza az Intéző Bizottság, hogy a folyóirattal kapcsolatos értékelést az aktíva-vezetőség és az Intéző Bizottság tagjainak ki kell küldeni.²⁸¹

Megállapítja az Intéző Bizottság a Szövetség alanti bizottságainak tagjait:

<i>Sztanyiszlavszkij-bizottság</i>	vezetője:	Várkonyi Zoltán
	tagjai: ²⁸²	
Horvai István	Major Tamás	Gellért Endre
Tolnay Klári	Szörényi Éva	Szirtes Ádám
Bán Frigyes	Gertler Viktor	Herskó János
Rácz György	Máriássy Félix	Szécsi Ferenc
Maleczky Oszkár	Gyurkovics Mária	Somló István
Feleky Kamill	Gálcsiki János	Verebes Károly

<i>Vidéki bizottság</i>	vezetője:	Marton Endre
	tagjai:	
Olty Magda	Gertler Viktor	Máriássy Félix
Ranódi László	Kalmár László	Mikó András
Mátyás Mária	Pártos Géza	Egri István
Darvas Iván	Benkő Gyula	Ruttkay Éva
Both Béla	Ráday Imre	Soós Lajos

²⁸⁰ Mellette kézzel: ?

²⁸¹ Mellette kézzel: ?

²⁸² Mellette kézzel: ?

<i>Klub-bizottság</i>	Kállay Ferenc vezetője: tagjai: ²⁸³	Mányai Lajos
Keleti László	Tapolczay Gyula	Markos József
Rozsos István	Fekete Pál	Szécsenyi Ferencné
Horváth Tivadar	Ráthonyi Róbert	
<i>Patronázs-bizottság</i>	vezetője:	Szendró Ferenc
<i>Stúdió-felelős:</i> ²⁸⁴	Bánky Zsuzsa	

- Az Intéző Bizottság elhatározza, hogy külön levélben, de fali hirdetmény útján is, köszönetet mond mindazoknak az aktíváknak, akik a Konferencia előkészítése és lebonyolítása során áldozatkész, jó munkát fejtettek ki. Az Intéző Bizottság megbízza Szilágyi Beát e határozat végrehajtásával.²⁸⁵

Budapest, 1951. október 29.

I. Nemzeti Színház

A színház együttesébe javasoljuk:

- Kohut Magda
- Gyurkovics Zsuzsa
- Gera Zoltán
- Horváth Jenő (lásd Madách Színház is), (indoklás .....oldalon)
- Apor Noémi

Áthelyezésre a következőket javasoljuk:

- Versényi Ida

Javasoljuk a Főv. Operett Színházhoz. A zenés műfaj iránt mutatkozó képességei és hajlamai ennél a színháznál jobban kibonthatók. Az ilyen irányú képessége, kibontása egész színházi területünk szempontjából rendkívül fontos.

- Gábor Miklós

A Madách Színházba javasoljuk. Tudjuk, hogy ez nagy érvágás a Nemzeti Színházon, de a Nemzeti Színháznak hasonló szerepkörben több kiváló művésze van (hiszen Gábor Miklós minden szerepét kettős szereposztásban játszotta.) A Madách Színház együttesében viszont Ladányi Ferenc távozásával éppen a pozitív és intellektuális hős szerepkörén olyan hatalmas ür támadt, amelynek méltó betöltését a színház joggal követeli. Ezt csak Gábor Miklós személyével látjuk megnyugtatóan megoldhatónak.

Mivel Gábor Miklós a társulatok összetételével foglalkozó bizottság tagja, ennek a kérdésnek eldöntése a két színház (Nemzeti, Madách) igazgatójára és Gábor Miklóstra tartozik. Nem vitás, hogy a Madách Színház ilyen irányú kérését meg kell oldani.

- Keres Emil

Vidéki színházigazgatónak javasoljuk. Egyénisége, képzettsége és főiskolai pedagógiai munkája indokolja javaslatunkat. Amennyiben rá, mint vidéki igazgatóra még sem volna szükség, természetesen továbbra is maradjon a Nemzeti Színház együttesében.

- Király Zoltán

---

²⁸³ Mellette kézzel: ?

²⁸⁴ Mellette kézzel: !?

²⁸⁵ Mellette kézzel: !?

Javasoljuk a Faluszínházhoz. Képességei nem ütnek meg a Nemzeti Színház együttesének mértékét.

- Márki Géza

Vidéki igazgatónak javasoljuk. Ezirányú már ismert kiváló képességei tennék indokolttá, hogy a Nemzeti Színház megváljon tőle. Amennyiben rá, mint vidéki igazgatóra még sem volna szükség, természetesen továbbra is maradjon a Nemzeti Színház együttesében.

- Pásztor János

A Bábszínházba főrendezőként javasoljuk. Gazdag fantáziája, eredeti humora, írói készsége valószínűvé teszi, hogy jól fogja betölteni ezt a kényes és rendkívül fontos feladatkört. Amennyiben rá, mint a Bábszínház főrendezőjére még sem volna szükség, természetesen továbbra is maradjon a Nemzeti Színház együttesében.

Jelzet: MNL OL P 2143-33. tétel – 1951.

Géppel írt pizkozat, pecsét és aláírás nélkül.